

## Spis treści

### Podziękowanie

1. Wprowadzenie
  - 1.1. Stan badań
  - 1.2. Podstawowe pojęcia
  - 1.3. Źródła i metody
2. Nadodrze i „Polski Dzikie Zachód”
3. „Najtrudniejszy język świata” – literackie wprowadzenie do tematu
4. Dekonstrukcja Nadodrza
  - 4.1. „Nie mieliśmy pojęcia o tym wszystkim, co się działo na Wschodzie...”
  - 4.2. „Naród panów” i polscy robotnicy przymusowi w Nadodrze
  - 4.3. Ucieczka Niemców widziana oczami polskich robotników przymusowych
  - 4.4. „Kiedy weszli ruscy...”
5. Przyłączenie z przeszkodami
  - 5.1. Droga Nadodrza do nowego państwa polskiego
  - 5.2. Radzieckie komendantury i pierwsi polscy osadnicy
  - 5.3. „Traktować Niemców tak, jak oni traktowali nas”
6. Poland on the move – wędrówka ludów
  - 6.1. Tak zwana repatriacja Polaków ze Wschodu – w bydlęcych wagonach na łono ojczyzny?
  - 6.2. Przesiedlenia wewnątrzpaństwowe – w poszukiwaniu lepszych warunków życia
  - 6.3. Z pracy przymusowej na „Ziemie Odzyskane”
7. Przyjazd nad Odrę
  - 7.1. W obcym, wyludnionym świecie
  - 7.2. Byle dach nad głową na początek czy polowanie na najpiękniejszy dom?
  - 7.3. Okres przejściowy – Niemcy i Polacy mieszkają razem
8. Próba typologii nowych osadników
  - 8.1. Siedzenie na walizkach i zmęczone życiem ofiary wojny
  - 8.2. „Szabrownicy” – powojenni wędrowni ludzie interesu?
  - 8.3. Zapaleni pionierzy „Ziem Odzyskanych”
9. Oswajanie przestrzeni
  - 9.1. Sprzątanie po wojnie
  - 9.2. Nowe szkoły, instytucje, stowarzyszenia – społeczeństwo się organizuje
  - 9.3. Życie religijne i oswajanie niemieckich kościołów
  - 9.4. Początki rolnictwa oraz skutki niepełnej reformy rolnej
  - 9.5. Pionierski duch drobnych przedsiębiorców oraz niegospodarność państwa
  - 9.6. Niemiecka siła robocza i wysiedlenie Niemców
  - 9.7. Nowy układ sił i referendum z 1946 roku – za czym tak naprawdę głosowano?
10. Nowe społeczeństwo – mieszanek kulturowa i etniczna
  - 10.1. Poznaniacy, Polacy z centrum kraju i z Kresów, autochtoni, Żydzi, Ukraińcy, Niemcy, Romowie, Grecy, repatrianci z Europy Zachodniej i Południowej oraz późni wysiedleńcy z ZSRR
  - 10.2. Utrata różnorodności kulturowej a idea państwa jednolitego narodowo
  - 10.3. Budowanie nowego społeczeństwa – próba podsumowania
11. O micie „Polskiego Dzikiego Zachodu” dekadę później

### Wykaz źródeł i literatury

#### Źródła ilustracji

#### Indeks osób

#### Indeks miejscowości